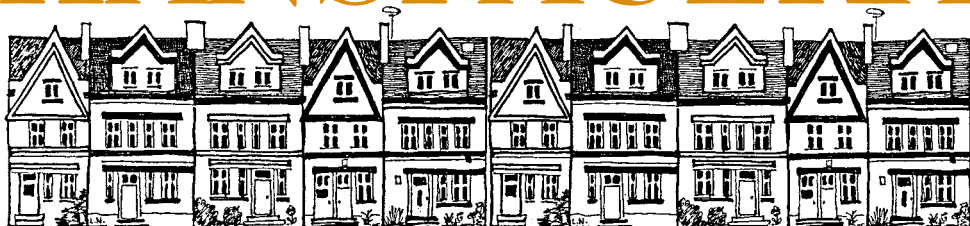


LIST VŠECH OBYVATEL HANSPAULKY A BABY
ČTENÍ O DNEŠKU I O DOBÁCH MINULÝCH

HANSPAULKA



VYDÁVÁ TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL A ZÁKLADNÍ ŠKOLA HANSPAULKA



1/2026

29. ročník

ZDARMA

CO?
NAJDETE
UVNITŘ

■ Knihkupectví na Hanspaulce ■ Letokruh pro seniory ■ Knihy s Hanspaulkou v krvi ■ Ze školy ■ Ze Sokola ■ Od sv. Matěje ■ Aktuální ■ Informace

Praha	6

Finančně podpořeno MČ Praha 6

Knihkupectví na Hanspaulce

Věnováno památce Václava Poláčka

Nevím, který rok je oficiálním rokem vzniku Hanspaulky. Její budování sice začalo kolem roku 1924, ale pojmenování většiny hanspaulských ulic se datuje rokem 1929 a proto můžeme předpokládat, že tato pozoruhodná část Prahy už existuje přibližně sto let.

Při jejím budování bylo postaráno o služby, které patřily státu. Po vytyčení uliční sítě byla položena kanalizace, vodovod a území bylo elektrifikováno. Chodníky byly postupně jednotným způsobem vydlážděny a jednotné byly i ploty. Na Hanspaulce byly dva poštovní úřady, objevily se poštovní schránky a později i telefonní budky.

Vše ostatní vzniklo díky podnikatelskému duchu, soukromé iniciativě a píli obyvatel. Vhodné působiště tam brzy našli lékaři, kteří léčili soukromě i „na pokladnu“, a pro léky

se chodilo do dvou místních lékáren. Objevily se nejen pobočky velkých firem, jako byl Baťa, Odkolek, Meisl nebo oblíbené Bratrství, ale i řeznictví, hokynářství a zelinářství. Nechyběly ani dva mandly. Na Pískách byly dvě vyhlášené cukrárny, několik restaurací a výčepů, holičství. Bylo tu i dobře zásobené papírnictví. Opravu obuvi obstaral místní švec a uhlí

a kolové dříví dodal uhlíř. Své místo si našel i kožešník a modistka, stužky, nitě, jehly a knoflíky dodala galanterie a o hodiny se postaral hodinář. Před drogerií se objevil stojan, kde se dal do aut načepovat benzín. Vyjmenovávat všechny další obchody a provozovny si v této souvislosti odpustím, protože se chci věnovat něčemu, co na Hanspaulce chybělo, na krátký čas se objevilo a dnes opět chybí.

Že by na Hanspaulce skutečně někdy něco chybělo a i dnes chybí? Nebudete tomu věřit, ale je to tak. Po většinu času stoleté existence Hanspaulky, až na velmi krátké časové období, nebylo na Hanspaulce žádné knihkupectví!!! Nejbližší knihkupectví bylo na Vítězném náměstí a další až na Letné nebo v centru Prahy.



Znamená to snad, že na Hanspaulce žili a žijí analfabeti, lidé nekulturní a ne-vzdělaní? Ne, neznamená. Stále mám na Hanspaulce dost přátel a znám jejich bohatě zásobené knihovny a proto se odvažuji tvrdit, že na Hanspaulce žili a žijí lidé moudří, vzdělaní, kulturní a sečtělí. Jejich knihovny vznikaly postupně. Knihy se kupovaly mimo území Hanspaulky a před zavedením trolejbusu a poté autobusového spojení je bylo třeba na hanspaulský kopec postupně vynosit.

Doba, která budování veřejných a soukromých knihoven a knihkupectvím nejvíce přála, byl konec 30. let a – kupodivu – válečné období. I kdyby na sůl nebylo, pod vánočním stromčkem se vždy musela objevit pěkně ilustrovaná dětská knížka nebo dílo některého českého klasika. Za války zmizelo mnoho druhů spotřebního zboží, na lístky byly všechny základní potraviny, drogistické zboží, textil a obuv, ale nových vydání knih českých klasiků byl dostatečný výběr. A co bylo nejdůležitější, mnozí považovali jejich zakoupení za projev jistého druhu vlastenectví.

Po krátkém poválečném období, kdy se všechna nakladatelství snažila nahradit válečný knižní půst, přišel krutý začátek 50. let, kdy byla všechna soukromá nakladatelství zrušena a sjednocena a vydávání knih se podřídlu centrálnímu plánování a přísné ideologické cenzuře. Právě v této době zájem o nákup knih silně poklesl a Hanspaulka asi chybějící knihkupectví nepostrádala. Oživení přišlo po roce 1956 po kritice kultu osobnosti, která zazněla z Moskvy a dorazila i do Prahy. Tehdy se najednou zjistilo, kolik bylo od roku 1945 ve světě napsáno nových zajímavých knih, jaké byly natočeny filmy a jakým směrem se posunulo výtvarné umění. Měli jsme co dohánět!!

Právě v té době se na Hanspaulce Na Pískách objevilo knihkupectví a za jeho pultem nezapomenutelný Václav Poláček. Jeho působišti se právem začalo říkat „nejmenší knihkupectví na světě“!

Svůj útulek získalo knihkupectví před domem č. 62 v krabicové přístavbě s přímým vchodem z chodníku. Do malého prostoru se vešel prodejní pult a police na knihy. Proti vstupním dveřím byl vstup do miniaturního skladu. Nepamatuji se, že by tam bylo nějaké topné těleso. Do úzkého prostoru mezi policemi a pultem se stěží vešli manželé Poláčkoví. Neměli to na své pracoviště daleko. Byli „místní.“



Bydleli v ulici Na Babě č. 12.

Václav Poláček se narodil v Rokycaně 21. dubna 1898. Celý svůj život spojil s Prahou a zasvětil ho vydávání a prodeji knih. V roce 1922 zahájil svou činnost v nakladatelství Družstevní práce, odkud přestoupil do nakladatelství Aventinum, kde působil jako tajemník proslulého Otakara Štorcha-Mariena. Exkluzivní nakladatelství bohužel nepřežilo období

ekonomické krize a zaniklo. Dalším pracovištěm V. Poláčka se na deset let stalo nakladatelství a knihkupectví Františka Topiče na Národní třídě. Tam se Poláček uplatnil nejen v nakladatelství, ale stal se organizátorem činnosti v tzv. Topičově salonu. Suterénní prostory salonu se pod jeho vedením staly nedílnou součástí kulturního života Prahy. Konaly se tam hojně navštěvované umělecké výstavy, přednášky, prezentace nových knih apod. Kromě knih tam bylo možno nakoupit i obrazy, drobné umělecké předměty ze dřeva, skla, keramiky a textilu, mistrovská díla nastupující generace výtvarníků.

Zlatá léta působení V. Poláčka u Topičů skončila za války. V roce 1942 musel Poláček Národní třídu opustit. Důvodem se stala výstava Opuštěná paleta, kde se nedopatřením objevilo za protektorátu tabuizované příjmení MASARYKOVÁ Anna. Tato znalkyně výtvarného umění pracovala za války jako referentka v časopise Volné směry a používala pseudonym Anna Brynychová, ale na výstavě se objevila citace předválečného článku podepsaná jejím pravým jménem.

I v této, zdálo by se, bezvýhodné situaci našel houževnatý Poláček řešení a zažádal o umožnění soukromé nakladatelské činnosti se zaměřením na dějiny výtvarného umění. Díky dlouholeté praxi v oboru a pravděpodobně i díky doporučením a garanci přátel licenci získal. Pokračoval ve vydávání děl řady zahájené už u Topiče. Vysokou úroveň zajišťoval stálý okruh předních odborníků, jako byli **HISTORICI UMĚNÍ JAN KVĚT, ANT. MATĚJČEK, EMANUEL POCHE NEBO VÁCLAV VILÉM ŠTECH, ARCHEOLOG JAN FILIP A ZDENĚK WIRTH, HISTORIK UMĚNÍ A ORGANIZÁTOR PAMÁTKOVÉ PÉČE**. Umělecko-historické publikace se většinou věnovaly Praze. Byly doplněny

fotografiemi předních fotografů (**JOSEF SUDEK, JOSEF EHM**), měly vysokou typografickou úroveň a tiskárny si pokládaly za čest, když mohly s Poláčkem spolupracovat. Vydával také kalendáře a pohlednice. Odbyt knih byl předem zajištěn a do ceny bylo zahrnuto balné a poštovné, protože Poláček byl nejen nakladatel ale i dodavatel. Všechnu práci zvládali dva lidé – V. Poláček s manželkou Marií, kterou, pokud mne paměť neklame, oslovoval „Míco“. Protože vše se odehrávalo v jejich bytě na Babě, vydával Poláček humoristický cyklostylovaný leták Zprávy Oficiny Babensis. Za šest let existence této Oficiny vydal a rozeslal 51 knih (ročně tedy přibližně 8 knih) v nákladu 4–6 tisíc kusů. Každou knihu přitom Poláčkovi museli vzít do ruky, zabalit, opatřit adresou a odvézt na nejbližší poštu.

V roce 1949 jim bylo vydavatelství znárodněno. Poláčkovi bylo tedy 51 let. Dva roky trvala revize a postupná likvidace podniku. Vše bylo zničeno a pro Poláčka a jeho rodinu přišlo pravděpodobně velmi obtížné období násobené finančními ztrátami v důsledku měnové reformy. Na penzi ještě neměli Poláčkovi nárok.

V roce 1955 se tak manželé Poláčkovi postavili za pult nejmenšího knihkupectví na světě.

Teprve 24. dubna 1967 se dostalo V. Poláčkovi jediného veřejného ocenění a poděkování za neúnavnou celoživotní práci. Byla mu udělena Cena hl. města Prahy.

Václav Poláček zemřel 13. dubna 1969. Vzpomínáme na něj s láskou.

Anastazie Kopřivová

Poděkování:

Děkuji redakční radě za pomoc při ověření čísla domu Na Pískách. Zvláště děkuji Ing. J. Svátkovi, který upřesnil, že před otevřením knihkupectví bylo v daném objektu do roku 1953 železářství, které vyhořelo.

Letokruh - Nabídka aktivit pro seniory

Chodili jste někdy do Café Jirásek na Bořislavce a je vám líto, že tato útulná kavárnička s příjemnou zahrádkou, kvalitní domácí kuchyní a milou obsluhou již zhruba před rokem ukončila svou činnost? Pak vás mohu potěšit, že není všem dnům konec, od února se zde otevírá nové mezigenerační centrum, jehož zřizovatelem je nezisková organizace Letokruh.

Letokruh sdružuje lidi v důchodovém věku, kteří se nedomnívají, že odešli na „zasloužený odpočinek“, ale chtějí i nadále žít aktivně, žít mezi lidmi a ne čekat od rána na oběd, pak na večeři a jít spát. Letokruh jim nabízí možnost být mezi lidmi a aktivně pomáhat podle svých zájmů a možností ve svém okolí, tam kde je to zapotřebí.

Pokud byste se chtěli stát dobrovolníkem, ujasněte si jaké máte zájmy, co umíte a můžete nabídnout, a v jaké oblasti byste se chtěli uplatnit, kolik času byste dobrovolnické činnosti chtěli věnovat. Možností je mnoho. Můžete jednou týdně vzít na procházku někoho, kdo by se bez vaší pomoci ven nedostal, dělat společnost osamělým seniorům v domovech důchodců i doma. Můžete chodit číst dětem do mateřské školy pohádky, pomoci s doučováním žáků ZŠ, pomoci ve veřejných knihovnách, nebo na jiných bezpečných místech. Letošní rok byl OSN vyhlášen rokem dobrovolníků. Seniorské dobrovolnictví je pro každého, kdo chce být i ve vyšším věku aktivní a má chuť pomáhat ve svém okolí. Abych pro příklad



Program

Akce březen
BOŘISLAVKA

úterý 3. 3.
10.00 - 11.00

ČTENÍ U KÁVY
Peter Mayle: Rok v Provence

středa 4. 3.
9.00 - 10.00

KONVERZACE AJ
pro středně pokročilé

úterý 17. 3.
11.00 - 13.00

VZPOMÍNKY JAKO LÉK
pravidelná diskusní setkání

středa 18. 3.
9.00 - 10.00

KONVERZACE AJ
pro středně pokročilé

středa 18. 3.
17.00 - 19.00

CESTOVINY - Provence 2.díl
cestovatelská přednáška

úterý 24. 3.
16.00 - 18.00

ZPÍVÁNÍ S KYTAROU
evergreeny V+W, Semaforu
a trochu jazzu

středa 25. 3.
8.30 - 12.30

JAK NA CHYTRÝ TELEFON A TABLET
ve spolupráci s Moudrá Sovička

úterý 31. 3.
11.00 - 13.00

VZPOMÍNKY JAKO LÉK
pravidelná diskusní setkání

Rezervace:

lucie@letokruh.eu, 721 258 062



nechodila daleko: náš časopis Hanspaulka je od samého počátku dílem dobrovolníků. Celá redakční rada jej připravuje ve svém volném čase, někteří ještě i při zaměstnání.

Zájemci o dobrovolnictví nepotřebují žádný předchozí zkušenosti. Stačí chuť být s lidmi, s dětmi, se vším ostatním jim Letokruh pomůže. Dobrovolnictví nicméně není totéž, co sousedská výpomoc. Aby byla oběma stranám zajištěna bezpečnost, je nezbytné splnit několik náležitostí jako například doložit čistý trestní rejstřík nebo zdravotní způsobilost k činnosti, kterou se dobrovolník rozhodne vykonávat. Letokruh poskytne dobrovolníkům i jejich klientům smluvní ochranu a pojištění, zaštiťuje jejich činnost po celou dobu trvání, poskytuje potřebná školení a supervize a jeho koordinátorky jsou po celou dobu partnerem pro všechny zúčastněné strany.

Dobrovolnictví ale není askeze. Letokruh pro své dobrovolníky připravuje řadu zajímavých akcí. Čtenářský klub, procházky po Praze, besedy s cestovateli, konverzace v angličtině, cvičební

lekce jógy, tréninky paměti, výlety, společné zpívání, prostě nabízí příležitosti podle zájmů jeho členů.

První pobočka vznikla v Michli, nové mezigenerační centrum bylo otevřeno nedávno na Bořislavce v bývalém Café Jirásek. Mezigenerační proto, že dobrovolnictví se zdaleka netýká

pouze seniorů a mezigenerační propojování formou dobrovolnictví je filozofií Letokruhu Bořislavka. Na program tak budou například také IT semináře nebo finanční poradny pořádané mladými dobrovolníky pro seniory, junioři naopak jistě ocení seniorem vedený kroužek pletení, seminář pro kutily nebo si přijdou zahrát šachy. Otevírá se jedinečný prostor pro vznik nové sousedské a dobrovolnické komunity, bezpečné místo, kde se můžete těšit na hudební odpoledne, přednášky, workshopy, organizované dobrovolníky, nebo na to nejcennější, na přátelská posezení a povídání. Otevřeno je prozatím každé úterý a středu od 9 do 13 hodin a dle konaných akcí, které můžete sledovat na nástěnce na Bořislavce nebo na webu Letokruhu. Máte-li zájem o jakékoliv informace, neváhejte a sjednejte si schůzku s Lucií Jiráskovou. Vítání jsou všichni, kdo se zajímají o druhé a mají co nabídnout i ti, co na svého dobrovolníka teprve čekají.

Tak přijďte pobejt.

L. Čumplová

Hanspaulka má Hlas(e)

*Hodiny hrknou a pak zůstanou stát
čas už se k půlnoci chýlí*

V Houtyši pomalu přestávají hrát

opilci řvou, tak ještě chvíli

Byl hrozně těžkej tendleten den

je hodně cejtít rumem

otevřený okno žene kouř ven

zdá se, že zase pudem

Ráno je nejkrásnější v Hanspaul City

Ráno je nejkrásnější v Hanspaul City

V náručí dejvický noci vznikl text, ze kterého syrově voní pivo a sny. A jediné

citlivě vedená kniha, která je vlastně jedním dlouhým rozhovorem, a jmenuje se V náručí dejvický noci, vás prostě pomyšlně usadí na pokec s kamarádem Ivanem Hlasem. A to i tehdy, když se s ním osobně neznáte. Tak trochu jako byste spolu seděli v Houtyši, hospodě U Tyšerů, legendárním srdci neformální kultury Hanspaulky. A to i vy, kteří jste hospodu osobně nezažili. Víím, co píší. Sama to tak mám.

Ivan Hlas napsal několik knih, spíše sborníků svých písní-básní pro hudbu. Tato kniha však vznikla z povídání si.





Marcela Titzlová, novinářka a kamarádka se znalostí bouřlivých časů houtyšských, se za nás ptá na drobnosti života Ivana Hlase, jejichž souběh se složil do úžasné pestrého zázemí. A možná právě díky zkušenosti, která sahá od dětství v Africe, přes knihovnickou školu, poštáckou kabelu, neúspěšnou nahrávku pro posudkovou komisi za socialismu, nebo neočekávaně velký úspěch spontánních Šakalích let, je Ivan Hlas prostě normální, skromný a ochotný se dělit o svůj příběh. Jako s nejbližšími přáteli. Kniha vyšla v nakladatelství Maťa k jeho 65. narozeninám v roce 2019, a rozhodně není bilancováním na konci umělecké dráhy. Vždyť v roce 2023 vyšlo album *Pramínek času*, které je v jeho diskografii osmnácté v pořadí, a živý koncert najdete na Praze 6 (Kaštan) hned v březnu.

Marie Hodinářová

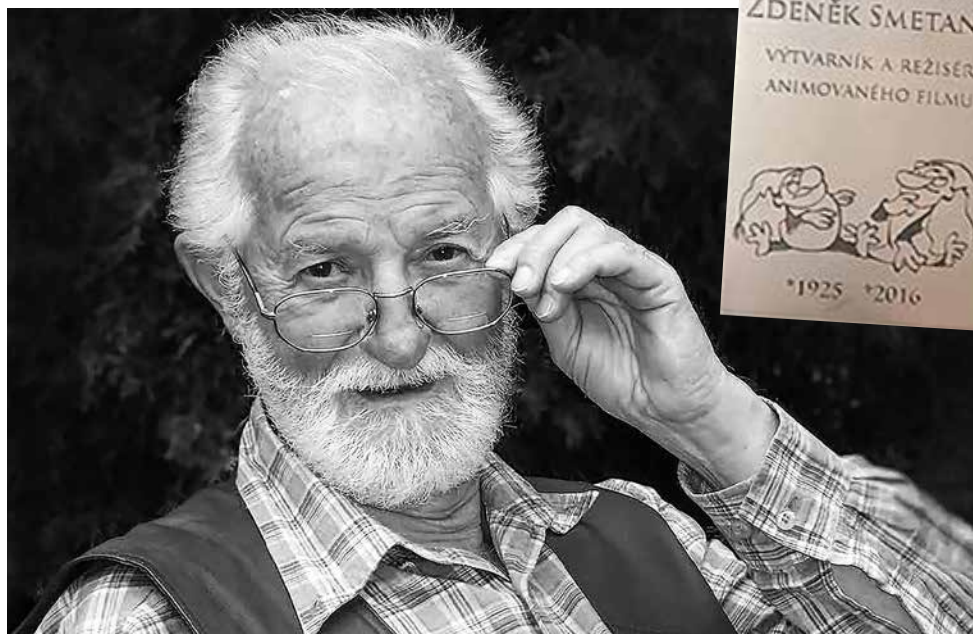
Otisk hanspaulanů - Tipy kulturní

V archivu Českého rozhlasu Vltava se v sobotu 21.2.2026 po odvysílání objeví medailonek Karla Smrže, filmového praktika i teoretika, docenta FAMU. Smrž přinesl filmu několik do té doby nezvyklých postupů, například provazování jednotlivých obrazů s pomocí hudby. Nenarodil se v Praze, ale velkou část svého života prožil v Hermelínské ulici na Hanspaulce, v domě, kde aktuálně najdete městskou policii a ordinace. Chcete-li si poslechnout hezký šedesátiminutový pořad o něm a o jeho díle, nalistujte na webu rozhlasu pořad Jany Davidové Kracíkové Svět filmu v přerodu.



Až do 31. 3. 2026 můžete navštívit výstavu v Holešovické tržnici (hala č. 17), která je věnovaná jedné z čelných osobností českého animovaného filmu. Výstava Zdeněk Smetana a jeho světy byla otevřena loni ke 100 letům od jeho narození,





v čase jejího trvání však uplyne i 10 let od jeho úmrtí. Každý z nás by jistě dokázal vyjmenovat hned několik postavíček, které výtvarník na filmový pás přivedl.



Namátkou třeba Rákosníček, Malá čarodějka. Ale výstava připomíná i díla, která bychom si s jeho rukopisem nespojili už tak samozřejmě. A nebo se můžete i projít ulicí Na Bečvářce, a schválně, zda naleznete pamětní desku, která nám připomíná dlouholeté sousedství známého výtvarníka.

Poslední Nazdar

Přelom roku 2025 a 2026 byl pro naši jednotu hodně smutný. Do sokolského nebe nám odešly hned tři osobnosti našeho Sokola. Nejdrůbež to byl bratr Michal Trnka, dlouholetý vedoucí stavební komise a cvičitel žactva. Medailonek o jeho působení v Sokole a Skautu uvedeme v dalším čísle Hanspaulky.

Následující den zemřela setra Marie Smejkalová. Maruška sice neměla žádnou funkci. Byla „jen“ cvičitelka předškolních dětí. Přesto byla výjimečná. Vždy v dobré náladě kolem sebe rozdávala radost. Jak děti, tak ostatní cvičitelky ji milovali. V oddíle Předškolních dětí působila do svých neskutečných devadesát

let, pak přišel covid. Přestože po covidu se již cvičit nevrátila, nikdy nechyběla na naší jarní akci Putování za velikonočním vajíčkem. Ani na jaře roku 2025 nechyběla. Protože v dubnu 2025 se dožila 95. let, pozvali jsme ji na Akademii, kde jsme měli tu čest jí poblahopřát.

Začátkem roku, 5. ledna 2026, nás pak opustila Jitka Čadová, dlouholetá členka oddílu Věrné gardy, dlouholetá pokladní a hlavně, sokolka tělem a duší. Dokud jí zdraví sloužilo, nechyběla na žádné akci, kterou jsme pořádali. Vypomáhala při organizaci společenských zábav, při Putování za velikonočním vajíčkem.



Budeme na ně s láskou vzpomínat a jsou nám velkou inspirací pro naše další působení v Sokole Hanspaulka.

Za členy Výboru, cvičitelky, cvičitele a všechny členy Sokola Hanspaulka

Náčelnice Anna Horáková

Proč měníme hodnocení na vysvědčení na prvním stupni? Jak ho číst a chápat?

Když děti z prvních tříd přinesly domů pololetní vysvědčení, marně na něm prarodiče hledali známky. Na vysvědčení se naopak mohli dočíst, co dítě v jednotlivých předmětech zvládá, v čem se zlepšilo a čemu by se mělo více věnovat. Vysvědčení mělo totiž slovní hodnocení. To je pro učitele náročnější, zabere více času, ale je na něm vidět, jak se dítě učí – jak se posouvá ve znalostech, dovednostech a poznávání. Rádi bychom Vám stručně vysvětlili, proč jsme se pro kritériální formu hodnocení rozhodli, co Vám může přinést a jak s ním pracovat. Může to být zajímavé i pro Vás, kdo jste drželi v ruce "klasické" vysvědčení, které znáte z dětských let, nejde totiž jen o jiné vysvědčení, ale o změnu přístupu k hodnocení v naší každodenní školní praxi.

Tak jako se naši učitelé snaží o individuální přístup k Vaším dětem, tak i my přistupujeme individuálně k učitelům a změny zavádíme postupně podle aktuální situace kolektivu třídy i pedagoga. Ve třídách 1.stupně, ať už mají slovní hodnocení nebo známky, pracujeme s kritérii, tzv. mapami učebního pokroku nebo portfolii, děti se jistě pochlubily, jak si vedou. Učitelé starších žáků se věnovali a budou věnovat této strategii také, i na 2. stupni pracují s kritérii, cesta je pochopitelně delší a vyžaduje více času. V našem týmu je ale celková shoda na tom, že kritériální hodnocení považujeme za efektivní nástroj pro zpětnou vazbu, který žákovi i rodičům poskytuje tu nejlepší možnou zprávu o učení a cestě k dalšímu rozvoji.



Proč se způsob hodnocení mění

Cílem naší školy je naučit děti učit se. Proto i děti musí vědět, co jim jde, co dokáží, ale i co je třeba zlepšovat. Hlavním cílem změny hodnocení je podpořit právě toto cílevědomé učení, nikoliv třídění dětí. Tím, že u žáků sledujeme pokroky, snižujeme zároveň zbytečný tlak na výkon a podporujeme u nich vnitřní motivaci. Tento způsob hodnocení podporuje individuální rozvoj dítěte, jeho chuť učit se, aniž by bylo hodnoceno pouze jedním číslem. Klade důraz především na srozumitelnost a konkrétní popis pokroku dítěte. Místo známky tak získává dítě a rodič v sadě kritérií přehled o tom, co žák v jednotlivých oblastech zvládá, v čem se zlepšil a na čem je vhodné dále pracovat. Hodnocení tak poskytuje jasnější a podrobnější informaci o skutečných dovednostech a znalostech dítěte.

Co místo známky dostáváme?

Známka shrnovala výkon jedním číslem. Kriteriaální hodnocení místo toho nabízí **konkrétní informace o učení:**

- co dítě skutečně zvládá,
- v čem se zlepšuje,
- na čem má dále pracovat.

Hodnocení tak nepopisuje jen výsledek, ale ukazuje další krok.

Každý předmět je rozdělen do několika jasně popsanych kritérií, která jsou hodnocena čtyřstupňovou škálou: ještě neosvojeno – částečně osvojeno – téměř osvojeno – úplně osvojeno. K tomu nám posloužil již ministerstvem školství schválený vzor, tzv. Vysvědčení jinak, které připravovali a ověřovali odborníci z Masarykovy univerzity.

Kriteriaální vysvědčení nefunguje jako „rozložená známka“ ani jako její přímý ekvivalent. Popis míry zvládnutí slouží



k ukázání aktuálního stavu dovedností a znalostí dítěte a posunu v čase, nikoli k převádění na známky nebo porovnávání dětí navzájem. Nový formát nám umožňuje jinak uchopit i chování. V souladu s konceptem osobnostní výchovy (TyMyJán) se zaměřujeme na osobní rozvoj žáka a hodnotíme pokrok v důležitých životních dovednostech, nejen znalostech.

2. Jsou na děti menší nároky?

Ne. Obsah učiva i očekávané dovednosti zůstávají stejné, úprava školního vzdělávacího programu nás v budoucnu čeká, je dobré a vhodné přehodnocovat obsah. Mění se ale způsob, jak pokrok sledujeme

a popisujeme. Děti nejsou srovnávány mezi sebou, ale vzta-hují se k jasným kritériím. Rozdíly mezi dětmi se ne-ztrácí – jsou pojmenova-né konkrétně.

3. Jak poznám, že se dítě-ti daří nebo že potřebuje pomoc?

Daří se, pokud většina kritérií je hodnocena jako úplně / téměř osvojeno a je vi-dět posun v čase (mapy učebního pokroku, průběžné hodnocení...)

Podpora je potřeba, pokud se stejná kritéria dlouhodobě nedaří a .pokrok je velmi pomalý nebo žádný. Důležité je, že obtíže nejsou skryté v průměru známky, ale viditelné v konkrétním kritériu. Rodi-če se ale o potížích v učení dozvídají dří-ve než na vysvědčení – z průběžné zpět-né vazby, práci dítěte, map pokroku nebo rozhovorů s učitelem.

4. Je hodnocení spravedlivé a objektivní?

Ano, odpovídá předem daným krité-riím, která vycházejí ze školního vzdě-lávacího programu, jsou stejná a sdíle-ná mezi učiteli na celém prvním stupni a jsou předem známá žákům i rodičům.

Hodnocení není jednorázový verdikt, ale součástí učení v průběhu roku (průběž-ná zpětná vazba, sebehodnocení, mapy po-kroku). Hodnocení považujeme za efektivní nástroj pro zpětnou vazbu, který poskytuje tu nejlepší možnou zprávu o učení. Není to jednorázový verdikt, ale součást procesu.

5. Jak s hodnocením pracovat doma?

Nejde o kontrolu výkonu, ale porozu-mět učení, co podporuje učení doma – a co ho brzdí. Učení podporuje zájem o postup a snahu, ne pouze o výsledek, oceňování strategie („zkusil/a jsi jiný postup“), bezpeč-ný prostor pro chybu, protože udělat chybu



je možné, dá se vždy napravit. Sta-čí věnovat dítěti trochu času ke krátkým, ale pravidel-ným rozhovorům o ško-le, uklidnit ho, že učení je postupný proces.

Můžete se zkusit ptát co ses teď naučil/a? Co ti šlo a proč? Co bylo těžké? Jak jsi to zkoušel/a zvládnout? A moje oblíbená je: Na co ses dneska zeptal/a?

6. A co učení brzdí?

Jakékoliv jednání, které snižuje se-bedůvěru dítěte. Srovnávání s ostatními dětmi, tlak na výkon bez ohledu na vý-chozí bod dítěte. Když řeší rodič úkol místo dítěte. Učitel pak nepozná, že děti látku nepochopily. Když se zpochybňuje školní hodnocení před dítětem.

Jakým otázkám je dobré se vyhnout?

Opět všem, které snižují sebedůvěru a sebehodnocení dítěte.

Jak jsi dopadl/a oproti ostatním?

Proč už to ještě neumíš?

Kolik chyb jsi udělal/a?

Kdo je v tomhle lepší?

I dobře míněný tlak může nechtěně oslabovat sebedůvěru a chuť učit se.

Na učitele je vhodné se obracet, po-kud se dítě dlouhodobě neposouvá, neví, jak se zlepšit, nebo prožívá stres. Naopak není nutné se znepokojoval, pokud dítě postupuje pomaleji, ale stabilně, dělá chy-by a učí se z nich, nebo potřebuje více času než ostatní.

Věříme, že kritériální vysvědčení po-skytne užitečnější, přehlednější a smyslu-plnější zpětnou vazbu, která podpoří spo-lupráci mezi školou, dítětem a rodinou.

Smyslem hodnocení je, aby dítě vědě-lo, kde je, a kam má jít dál.

Ondřej Bárta, ředitel školy

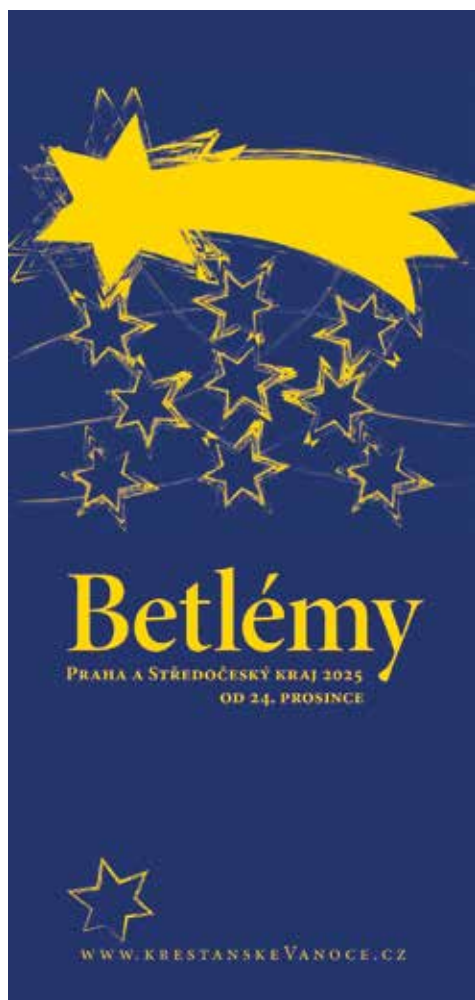
Co bylo

Už po jedenácté se kaple Nejsvětější Trojice na Hadovce naplnila velmi brzo ráno světlem svíc, zpěvem i odhodláním příchozích. Stalo se tak první středu o Adventu, která připadla v loňském roce na 3. prosinec. Bylo to už deset let, co zde byly roráty poprvé. V roce 2015 byly v kapli opravené jen dveře a okenice. Vnitřní výmalba byla nečitelná a špinavá, malba opadávala, oltář byl napadený červotočem a okny profukovalo. Varhanní pozitiv byl do kaple tehdy přivezen, harmonium zde ještě nebylo. V roce 2025 již v celkově opravené kapli slavil rorátní mši svatou P. Ondřej Pávek a zpíval i hrál Michael Pospíšil.



Předěl mezi dobou adventní a vánoční na Hanspaulce symbolizovalo přinesení **betlémského světla** skauty do kaple sv. Michaela **23. prosince 2025 v 16:45**. Uchováno přes hlavní vánoční svátky pak bylo v předsíně kaple na Hadovce, kde ho udrželo závětrí a pečující lidé, kteří přinášeli další a další svíčky.

Už po šesté hostila **kaple sv. Michaela Archanděla** celopražskou akci přesahující i hranice hlavního města, která nese název **Křesťanské Vánoce**. Pro zapojení do Křesťanských Vánoc v nich jsou



hlavní podmínkou jesličky přístupné veřejnosti. Praha je známá dvojicí nejslavnějších kostelních betlémů. Tím prvním je betlém u kapucínů na Hradčanech, tím druhým, jak si alespoň myslíme my na Hanspaulce, je svatomatějský perníkový betlém. U zpřístupněných betlémů jsou k dispozici malé katalogy všech vystavujících kostelů. Je zde uvedeno, kde betlémy jsou a kdy je možné je vidět. Ke každému betlému je přiřazen obrázek vystřihovací

figurky, takže když navštívíte všechny, získáte další kompletní betlém. Svatomichaelská kaple se do Křesťanských Vánoc zapojila o prvních pandemických Vánocích v roce 2020. Dveře kaple mají horní část s volným průhledem, proto zde bylo vystavování betlému ideální pro pandemické období, kdy se lidé neměli zbytečně potkávat. Je to příhodné i pro současnou dobu, kdy nemusí nikdo hlídat otevřenou kapli, protože betlém si lze prohlédnout kdykoliv, třeba s baterkou i mezi půlnocí a ránem, když je osvětlení kaple zhasnuté.

O Vánocích 2025–2026 byl vystaven v pořadí už šestý betlém, který namalovala filmová výtvarnice Helena Horáková (1933–2013), která je i autorkou předlohy svatomatějských jesliček. Nyní byly svatomatějskou farností opět vydány její národopisné betlémy. Vystřižené a postavené v kapli za posledních šest

let jsme mohli shlédnout všechny. Výraznou zásluhu na tom má paní Jarmila Nováková, která se přesnému vystřižování figurek i přípravě betlémových kulis věnovala už šest podzimů. I přes vystřižováním pohmožděné ruce má chuť příští rok vystřihnout další betlém. Betlémy Heleny Horákové zde už byly vystaveny všechny, spolu s jejich národopisnými tématy jsme už procestovali celou naši vlast, nyní probíhá hledání jesliček pro příští Vánoce. Jarmila Nováková již s nápadem přišla. Nechme se překvapit....

Doba masopustu byla letos velmi krátká. Popeleční středa připadla na 18. únor. V pořadí už čtvrtý **masopustní průvod** na Hanspaulce proběhl jako vždy na Masopustní neděli, která letos vyšla na 15. únor. Od předchozích se lišil místem setkání všech maskovaných účastníků, kterým byl tentokrát parčík v Pražákovské







(historicky zahrada při záměčku Perni-kárka). Zde proběhlo zahájení, kterému předcházelo veselé poučení o zastoupení a úloze typických masopustních masek. Své výjimečné postavení mezi maskami potvrdil laur svým vystoupením, když podle tradice zažádal vrchnost o povolení masopustního veselí. Vrchnost zde představoval Hans Paul Hippman, po kterém Hanspaulka nese svůj název. Odsud se průvod (za svižného bubnování bubeníků z Roztok) vydal dál Zvonickou na navazující náměstíčko, odkud průvod vyrážel minulé tři roky, kdy se sem ještě vešli všichni příchozí. Cílem bylo místo pod hanspaulským záměčkem, kde proběhlo masopustní odpoledne s nabídkou občerstvení, divadlem a zábavou pro děti jako v minulých letech, i když v celku i v detailech opět vylepšené. Všem věrným pořadajícím patří dík.

MK



Poděkování

Časopis Hanspaulka se od podobných časopisů vydávaných v Praze 6 liší mimo jiné poslední stranou obálky, na které řadu let vycházejí dvě fotografie našeho okolí. Jedna z dob minulých, druhá ukazuje stejné místo dnes. Řada našich čtenářů si Hanspaulku archivuje právě kvůli těmto fotografiím. Občas se někdo z vás o rodinné fotografie s námi podělí.

Tentokrát bychom chtěli poděkovat **paní Evě Novotné**, která dnes žije v Kolíně. Mezi fotografiemi a pohlednicemi z Hanspaulky a Dejvic, o které se s námi podělila, je několik vzácných, starých

a neznámých pohledů na naše okolí, které v nejbližší době uvidíte na poslední straně časopisu.

Chtěli bychom se obrátit na vás, naše čtenáře: Nemáte doma schované staré fotografie z Hanspaulky, třeba i s někým z rodiny (pokud by vám to nevadilo) byli byste ochotni nám je poskytnout? Buďto naskenované, nebo zapůjčit k naskenování, pak vám je neporušené vrátíme. Své nabídky můžete poslat na adresu casopishanspaulka@gmail.com

Děkujeme.

Vaše redakce



Velikonoční recept. Ještě to stihnete.



Ptáčky nebo zajíčci z kynutého těsta vypadají hezky na velikonočním stole a také dobře chutnají.

Těsto

500 g mouky, 250 ml mléka, g čerstvého droždí nebo balíček sušeného, 40 g cukru krupice, ½ lžičky soli, citronová kůra, 80 g másla, rozinky.

Na dokončení

50 g másla, 50 g medu do poloviny vlažného mléka rozdrobte droždí, oslaďte 1 lžící cukru, promíchejte a nechte vzejít kvásek, trvá to zhruba 10–15 minut.

Do mísy prosejte mouku, osolte ji, přidejte zbylý cukr, citronovou kůru, rozkrájejte nadrobno máslo, promíchejte, v robotu použijte nástavec hnětací hák a zapněte párkrát pulz. Rozklepněte doprostřed 1 vejce a 1 žloutek, vlijte kvásek a zpracujte hladké nelepivé těsto.

Mísu zakryjte utěrkou nebo mikrotelným sáčkem a nechte na teplém místě těsto vykynout, až zdvojnásobí svůj objem. Trvá to zhruba 45 minut.

Dva plechy vyložte pečicím papírem. Z vykynutého těsta odkrajujte lžící větší kousky, vyválejte je na lehce pomoučené ploše na váleček o průměr 1,5 cm a stočte



ho do tvaru ptáčka – zhruba ve třetině prameny překřížte a vzniklým očkem protáhněte delší část. Vytvarujte hlavičku ptáčka a do kratší části obtiskněte vidličku jako ocásek. Do hlavičky vmáčkněte jednu nebo dvě rozinky jako oči. Skládejte je dál od sebe na připravený plech. Nechte je ještě 10–15 minut nakynout.

Troubu předehřejte na 180 °C. Zbylý bílek prošlehejte vidličkou a ptáčky jím pomaslujte. Pečte zhruba 15–20 minut dozlatova.

Rozehřejte máslo, promíchejte s medem a ještě horké pečivo potřete a nechte zchladnout. **lč**



LIST VŠECH OBYVATEL HANSPAULKY A BABY
ČTENÍ O DNEŠKU I O DOBÁCH MINULÝCH

HANSPAULKA



VYDÁVÁ:

Tělocvičná jednota Sokol Praha - Hanspaulka
a Základní škola Hanspaulka

Redakce: Mgr. Ludmila Čumplová

Redakční rada: Ing. Jiří Dlouhý, Ing. Jiří Frynta,
Mgr. Marie Kuldová, Mgr. Marie Hodinářová,
Libuše Novotná, Ing. Ladislav Trojan,
Ing. Jaroslav Svátek

Za věcný obsah článků odpovídají autoři

E-mail redakce: casopishanspaulka@gmail.com

Grafická úprava: Markéta Zahrádková

Korektury: Helena Medková

Tisk: Kopírování Havránek, Jungmannova 3, Praha 1

Tělocvičná jednota Sokol Praha-Hanspaulka,

Na Hanspaulce 2, 160 00 Praha 6

Tel.: 233 333 820

E-mail: info@sokol-hanspaulka.cz

Internet: <http://www.sokol-hanspaulka.cz/>

Základní škola Hanspaulka,

Sušická 29/1000, 160 00, Praha 6

Tel.: 224 310 365

E-mail: zshanspaulka@zshanspaulka.cz

Internet: <http://www.zshanspaulka.cz>

Děkujeme spolupracovníkům, kteří bez nároku na
honorář píší články,

obstarávají grafickou úpravu, korektury a distribuci.

Uzávěrka tohoto čísla 20. 2. 2026

Uzávěrka příštího čísla 24. 5. 2026

Finančně podpořeno MČ Praha 6

Časopis Hanspaulka na internetu:

<http://www.sokol-hanspaulka.cz/html/casopis.php>

■ ZVEME VÁS NA BESEDU (NEJEN) PRO SENIORY

Podvody a online bezpečnost

Kdy: v úterý 24. března v 15,30 hod.

Kde: ve školní knihovně ZŠ Hanspaulka,
vchod ze Sušické ulice.

Účastníci se seznámí foto s nejčastějšími
formami útoků a s tím, jak rozpoznat
typické varovné signály. Důraz je kladen
na osvojení jednoduchých, praktických
návyků, které výrazně snižují riziko
zneužití a posilují pocit bezpečí při
používání digitálních technologií.

■ HANSPAULSKÉ KALENDÁRIUM

14. 3. 2026

Šibřinky

18. 3. 2026

**DROP-In: seminář pro veřejnost
ve škole**

24. 3. 2026

**Podvody a on-line bezpečnost.
Beseda /nejen) pro důchodce 15, 30
ve školní knihovně ZŠ Hanspaulka**

26. 3. 2026-27. 3. 2026

Noc s Andersenem

28. 3. 2026

Putování za Velikonočním vajíčkem

2. 4. 2026-6. 4. 2026

Velikonoční prázdniny

16. 5. 2026

Restaurant Day 12. ročník

24. 5. 2026

**Akademie k 95. výročí založení
jednoty Sokola na Hanspaulce**

29. 5. 2026

Hanspaulský společenský večer

4. 6. 2026

Pasování prvňáčků na čtenáře



DŘÍVE A DNES



Vrbač, foto z počátku 50. let 20. století



Vrbač, foto z roku 2026